

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2018-03-28

Närvarande: F.d. justitieråden Leif Thorsson och Lennart Hamberg
samt justitierådet Erik Nymansson

Ny möjlighet till uppehållstillstånd

Enligt en lagrådsremiss den 19 mars 2018 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige,
2. lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Christiana Lyrestam och Jenny Forslund.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Inledning

Förslagen i lagrådsremissen innehåller vissa kompletteringar av de tillfälliga lagar som avser inskränkningar i möjligheten till uppehållstillstånd enligt utlänningslagen (2005:716). Lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige gäller således under tiden 20 juli 2016 – 19 juli 2019, medan lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska gälla under tiden 20 juli 2019 – 20 januari 2023, se prop. 2015/16:174 resp. prop. 2016/17:133.

I lagrådsremissen lämnas nu förslag om en ny möjlighet till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande unga. Även om uppehållstillstånd inte kan medges enligt nuvarande regler ska tillstånd kunna ges om den unge fått vänta i 15 månader eller mer på Migrationsverkets beslut. Vissa ytterligare förutsättningar ska då vara uppfyllda. Ett uppehållstillstånd enligt dessa nya regler ska kunna sökas endast en gång och endast under en mycket begränsad tid. Det framgår att den grupp som kan komma att omfattas av detta förslag utgör ca 9 000 personer.

Vidare föreslås att de bestämmelser om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå som infördes år 2017 ska utvidgas till att omfatta även studier på sammanhållna yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen eller liknande utbildningar inom introduktionsprogram i gymnasieskolan. Det framgår inte av

lagrådsremissen hur många personer som berörs av dessa nya möjligheter att få uppehållstillstånd.

Lagrådet har tidigare framfört synpunkter på regleringen i de tillfälliga lagarna och bl.a. anfört att dessa är mycket svårtillgängliga, se angivna propositioner. De tillfälliga lagarna ska, under en viss tid, tillämpas parallellt med utlänningslagen, och modifierar denna lag på olika sätt. Regelverken måste läsas ihop för att en viss situation ska kunna bedömas. Den tillfälliga lagen var redan när den infördes år 2016 mycket komplicerad. Genom ändringarna år 2017, då ett antal regler om uppehållstillstånd vid gymnasiestudier infördes, försvårades möjligheten till överblick ytterligare. Dessa utbildningsanknutna regler med dess olika förutsättningar och verkningar blev till ytterlighet komplicerade och svårgripbara.

De nu lämnade förslagen innebär i olika avseenden att dessa svårigheter förstärks. Den nya regeln om uppehållstillstånd i vissa fall vid långa handläggningstider har många och till viss del komplicerade rekvisit som i flera fall kan principiellt ifrågasättas. De nya reglerna om att behandla sammanhållna yrkesutbildningar m.m. på liknande sätt som gymnasiestudier är inte okomplicerade, och konsekvenserna är mycket svåra att överblicka med den information som ges i lagrådsremissen.

Vid remissbehandlingen av det utkast till remiss som föregått lagrådsremissen har också många invändningar rests mot reglernas komplexitet. Från t.ex. domstolarna har framförts att komplexiteten gör det svårt att överhuvudtaget få en överblick av konsekvenserna av förslaget, och att detta måste komma att medföra svårigheter inte minst för enskilda. Lagrådet delar den bedömningen, och anser att gränsen här har nåtts för vad som är acceptabelt i fråga om hur lagstiftning kan utformas.

Det måste beaktas att utlänningslagen i sig är komplicerad och konsekvenserna av 2016 och 2017 års tillfälliga lagstiftningar svåra att överblicka. De förslag som nu lämnas är knapphändigt analyserade, remisstiden har varit kort och effekterna är svårbedömda. Det finns en uppenbar risk för att de föreslagna nya reglerna inte kommer att bli effektiva. Lagrådet återkommer därför i det följande särskilt till de föreslagna reglerna avseende uppehållstillstånd för vissa yrkesutbildningar.

När det gäller förslaget om uppehållstillstånd vid långa handläggningstider kan även principiella synpunkter av olika slag lämnas. Som flera remissinstanser påpekat avviker den tänkta regleringen här i olika avseenden från normala principer inom rättsområdet. Konsekvenserna blir därigenom svåra att förutse, och då bör en noggrann analys krävas.

En aspekt är att regleringen är inriktad mot en bestämd grupp personer som anses ha fallit utanför systemet och som därför som en engångsåtgärd ska kunna söka tillstånd enligt en specialregel. Det är i sak snarast fråga om ett slags dispens. Gruppen är avgränsad genom ett antal rekvisit (se om vissa av dessa närmare nedan). Fråga är då om den avgränsning som valts är rimlig, och kan sägas innebära att lika fall behandlas lika. Avgränsningarna måste kunna motiveras och vara objektivt godtagbara.

Den grupp av personer som enligt lagrådsremissen har en situation som behöver förbättras kännetecknas i allmänna ordalag av att de var att betrakta som barn när de anlände till Sverige, men de fick vänta så länge på Migrationsverkets beslut att de då var att betrakta som vuxna. Genom utformningen av övergångsbestämmelserna till den tillfälliga lagen blev situationen ofördelaktig för gruppen.

För att kunna räknas in i gruppen krävs, mer exakt, bl.a. att utlänningens ansökan hos Migrationsverket registrerades

den 24 november 2015 eller tidigare, samt att beslutet fattats ("eller annars skulle fattas") minst 15 månader senare. Vid det första tillfället ska sökanden vara att anse som barn, vid prövningstillfället som vuxen.

Det innebär att en utlänning som kom till Sverige och ansökte om uppehållstillstånd exempelvis den 1 november 2015, och som inte fick sin ansökan prövad förrän den 1 februari 2017 eller senare, kommer att få förmånen av att kunna begagna sig av den nya regeln. Om prövningen skedde någon gång under perioden 20 juli 2016 – 31 januari 2017 får den nya regeln däremot inte tillämpas, utan utvisningsbeslutet står fast. Om utlänningen hann få sitt beslut redan den 19 juli 2016 eller tidigare, gällde i stället de permanenta reglerna i utlänningslagen.

Vilka möjligheterna är till uppehållstillstånd beror alltså inte på den enskildes förhållanden, utan på Migrationsverkets agerande. Det kan starkt ifrågasättas om detta är en objektivt godtagbar princip. Den grupp som tänkts kunna omfattas av regeln utgör enligt vad som nämnts ca 9 000 personer. Hur många som inte omfattas beroende på kortare handläggningstid hos Migrationsverket framgår inte av remissen.

En annan aspekt på detta med handläggningstidens betydelse är att det är en ny princip i utlänningslagstiftningen att låta handläggningstidens längd utgöra det i stort sett enda skälet för uppehållstillstånd. Även i svensk rätt i övrigt är det inte en princip att låta utdragna handläggningstider i sig vara skäl för att bifalla ansökningar av olika slag. Förslaget väcker i detta avseende frågor som inte alls analyserats i lagrådsremissen. En hänvisning görs visserligen till innehållet i ett EU-direktiv vars genomförande för närvarande bereds inom Regeringskansliet och som reglerar tidsfrister för handläggning av asylärenden, men det har inte framgått

att detta innebär att asylrätten som sådan kan knytas till handläggningstider.

Enligt lagrådsremissen har ca 2 000 av utlänningarna redan fått lagakraftvunna utvisningsbeslut, medan de allra flesta av de övriga 7 000 inom gruppen för närvarande har pågående mål i domstol. För de nämnda 2 000 personerna innebär de nya reglerna att en ny ansökan kan göras, förutsatt att utlänningen alltjämt "befinner sig" i Sverige (se om detta begrepp vidare nedan). För den som har en pågående process i domstol innebär de nya reglerna att målet alltjämt i första hand ska prövas mot tidigare regler, men därefter också, om utlänningen i rätt tid ansöker om detta, enligt den nya kompletterande regeln.

Ett av rekvisiten för bifall för de nämnda 2 000 personerna är således att utlänningen inte rättat sig efter ett tidigare lagakraftvunnet utvisningsbeslut. Som flera remissinstanser påpekat kan det ifrågasättas vilken effekt detta har på upprätthållandet av prövningssystemets legitimitet i stort. Enligt Lagrådets mening bör detta belysas på ett mer övergripande plan.

En annan principiell fråga i detta lagstiftningsärende är vilka krav på uppgifter om sökandens identitet som ska ställas i ett ärende om uppehållstillstånd i Sverige. Här föreslås en särlösning som anges vara anpassad till den särskilda situation som de 9 000 utlänningarna befinner sig i. Lagrådet återkommer i det följande till detta.

Ytterligare en generell aspekt på förslaget avseende den aktuella gruppen utlänningar är följande. Det ska räcka att personerna har för avsikt att studera i angivna skolformer eller utbildningar. Finns sådan avsikt kan uppehållstillstånd beviljas i tretton månader. Det krävs således inte, som vid övriga grunder för uppehållstillstånd, att studier eller utbildning faktiskt bedrivs (däremot att utlänningen tidigare har studerat i Sverige). Inte heller ska, såvitt framgår, någon kontroll etc.

ske av att utbildning faktiskt kommer att påbörjas under de tretton månaderna. Det har under remissbehandlingen lämnats diverse synpunkter på konsekvenserna av denna ordning. Enligt Lagrådets mening behöver konsekvenserna belysas ytterligare.

Uppnås syftet?

Lagrådets granskning ska enligt 8 kap. 22 § 4 regeringsformen avse om förslaget är utformat så att lagen kan antas tillgodose de syften som har angetts.

I lagrådsremissen lämnas förslag om nya möjligheter till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande unga.

Det föreslås att en utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om utvisning ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå under vissa förutsättningar. Remissen i denna del tar, som nämnts, sikte på en grupp om cirka 9 000 ensamkommande unga.

Vidare föreslås att studier på sammanhållna yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen eller liknande utbildningar inom introduktionsprogram i gymnasieskolan ska kunna ge samma möjlighet till uppehållstillstånd som studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Bakgrunden till det sistnämnda förslaget är att dagens regler förutsätter studier på gymnasial nivå och fullföljda sådana för att utlänningen ska kunna erhålla ett permanent uppehållstillstånd sedan denne inom en viss frist fått en anställning. Att uppnå behörighet till ett nationellt program på gymnasiet efter att ha studerat på ett introduktionsprogram under maximalt två gånger tretton månader och därefter klara av att fullfölja en sådan utbildning har, enligt vad som uttrycks i remissen, varit en stor utmaning för många nyanlända.

I remissen redovisas dock inga beräkningar av hur många ur dels den grupp om cirka 35 000 ensamkommande unga som kom till Sverige år 2015, dels eventuellt andra grupper, som kan antas ha behov av studier på sammanhållna yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen eller liknande utbildningar inom introduktionsprogram i gymnasieskolan för att få möjlighet till uppehållstillstånd. Inte heller redovisas när i tiden behov av detta kan beräknas uppstå och hur många av dessa som har behov av studier inom vuxenutbildningen.

I Skolverkets rapport från år 2017, Uppföljning av språkintröduktion (Rapport 454), anges att storleken på denna intröduktion fördubblades från hösten 2015 till hösten 2016, till nästan 36 000 elever. Detta motsvarade cirka 10 procent av alla gymnasieelever höstterminen 2016. Av nybörjarna hösten 2016 var i princip samtliga elever nyanlända. Av dessa utgjorde 17-åringarna den största åldersgruppen (41 procent) och det stora flertalet var pojkar. Andelen elever på språkintröduktion som har gått vidare till gymnasieskolans nationella program är i stort sett oförändrad för de olika nybörjarkullarna sedan år 2011. Det rör sig om drygt en tredjedel av eleverna. Fem år efter starten på språkintröduktion (hösten 2016) hade cirka 20 procent av nybörjareleverna från år 2011 slutfört ett nationellt program med examen eller studiebevis.

Av betänkandet Fler nyanlända elever ska uppnå behörighet till gymnasiet (SOU 2017:54 s. 71) framgår att av de flickor som var 13 år eller äldre vid invandringen, och som var födda utanför Europa och som var flyktingar eller anhöriga till dessa, var 20 procent behöriga till gymnasieskolan (statistiken avsåg åren 2011–2015). Motsvarande andel för pojkarna var 18 procent.

Av allt att döma torde studier på sammanhållna yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen eller liknande utbildningar inom introduktionsprogram i gymnasieskolan vara den möjlighet som i

realiteten står till buds för den stora majoriteten av de ensamkommande unga för att de ska få uppehållstillstånd. Ett betydande antal av dessa torde ha behov av sammanhållna yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen. Samtidigt föreligger ingen skyldighet för kommunerna att anordna sådana utbildningar och någon sådan skyldighet har inte heller föreslagits.

Sveriges Kommuner och Landsting har vad gäller förslagen i deras helhet framfört att ekonomisk kompensation till SKL:s medlemmar måste garanteras för att behoven hos målgruppen som avses i förslaget ska kunna mötas. Vad gäller det ökade antalet elever inom den kommunala vuxenutbildningen har SKL påpekat att de lokala förhållandena avseende sådan utbildning varierar betydligt och ansett att då det saknas underlag för att göra en kvalificerad bedömning av såväl de totala kostnaderna, som fördelningen av desamma, är det viktigt att konsekvenserna av förslagen analyseras och att det införs en ekonomisk reglering.

Det framhålls i remissen att regeringen har gjort stora satsningar för att åstadkomma en kraftig utbyggnad av yrkesutbildning för vuxna, bl.a. har regeringen tillfört medel för fler utbildningsplatser. Regeringens bedömning är att satsningen på regionalt yrkesvux ger förutsättningar för fler att erbjudas en sammanhållen yrkesutbildning på komvux. Även om utbudet av de olika utbildningarna kan se olika ut i olika delar av landet anser regeringen att de stora satsningar som har gjorts ger kommunerna förutsättningar att erbjuda utbildningsplatser i tillräckligt hög grad.

Det kan konstateras att huruvida de i lagrådsremissen lämnade förslagen om nya möjligheter till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande unga också ska kunna realiseras, till en inte oväsentlig del kommer att bero på enskilda kommuners vilja och möjlighet att erbjuda sådana yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen som krävs och detta i tillräcklig utsträckning.

Beredningen

Lagrådet har i många olika sammanhang haft anledning att bedöma hur ett till Lagrådet remitterat förslag har beretts. Utgångspunkten är bestämmelsen i 7 kap. 2 § regeringsformen. Där stadgas att vid beredningen av regeringsärenden behövliga upplysningar och yttranden ska inhämtas från berörda myndigheter samt i den omfattning som behövs från kommuner. Även sammanslutningar och enskilda ska i den omfattning som behövs beredas tillfälle att yttra sig. Konstitutionsutskottet har uttalat sig om betydelsen av beredningskravet (bet. 2008/09:KU10 s. 46 ff.) och framhöll därvid bl.a. att det som föreskrivs i bestämmelsen ska tillmätas stor vikt och att kvaliteten därmed ökar till gagn för demokrati, rättssäkerhet och effektivitet.

I detta lagstiftningsärende har ett utkast till lagrådsremiss remitterats till 77 remissinstanser. Yttranden har även inkommit från andra. Mot valet av remissinstanser synes det inte finnas anledning att rikta anmärkning. Många remissinstanser har emellertid anfört att remisstiden – tre veckor – varit knapp inte minst i beaktande av förslagets svårtillgänglighet, vartill kommer att redan den befintliga lagstiftningen – utlänningslagen, den tillfälliga lagen och den nya tillfälliga lagen – i sig är komplicerad. Bland de instanser som varit särskilt kritiska i detta hänseende finns Migrationsöverdomstolen, migrationsdomstolarna och Migrationsverket, alltså myndigheter med god insikt i den berörda lagstiftningen och särskilda förutsättningar att bedöma och yttra sig om förslagen. Lagrådet har för sin del observerat, ovan under Inledning, att gränsen här har nåtts för vad som är acceptabelt i fråga om hur lagstiftning kan utformas.

Beredningskravet kan inte anses väl tillgodosett. Se också vad Lagrådet anför nedan under 16 f § tredje stycket.

Mot bakgrund av det anförda finner Lagrådet sig inte kunna tillstyrka att det nu remitterade förslaget läggs till grund för lagstiftning.

På några punkter har Lagrådet dock anledning att lämna lagtekniska synpunkter.

16 a §

Första stycket 2

Enligt paragrafens första stycke 2 krävs att utlänningen studerar på b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller c) heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Vad som avses med nämnda utbildningar bör utvecklas närmare i författningskommentaren. Samma krav återfinns i 16 f och 16 i §§.

16 f §

Första stycket 5

Enligt paragrafens första stycke 5 krävs att utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs.

Vad gäller uttrycket "befinner sig i Sverige" anges i lagrådsremissen att den som varaktigt har rest ut ur landet och inte längre befinner sig i Sverige inte omfattas av bestämmelsen. Enligt detta uttalande befinner sig utlänningen således i Sverige om denne har rest ut ur landet men inte på ett varaktigt sätt. Den fråga som inställer sig är om denna tolkning är förenlig med lagtextens ordalydelse.

Motsvarande uttryck finns i 16 e § första stycket 2 som inte föreslås ändras. När den bestämmelsen infördes kommenterades inte uttrycket närmare. I 13 § finns det motsatta uttrycket "inte befinner sig i Sverige". I författningskommentaren till den bestämmelsen anges att en förutsättning för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas enligt bestämmelsen är att sökanden inte befinner sig i Sverige. Bestämmelsen behandlar endast uppehållstillstånd på grund av anknytning och ändrar inte på principen att asyl endast kan sökas efter inresan till Sverige. Enligt den kommentaren befinner man sig således i Sverige först sedan man rest in i landet.

Uttrycket "befinner sig i Sverige" finns även i vissa paragrafer i utlänningslagen (2005:716). Det finns inget som tyder på att uttrycket där har det vidare innehållet att utlänningen kan "befinna sig i Sverige" då denne är i utlandet men inte varaktigt. Så anges t.ex. i 18 kap. 1 a § som en förutsättning för att offentligt biträde ska förordnas att utlänningen enligt huvudregeln befinner sig i Sverige. I förarbetena till den bestämmelsen anges att det förhållandet att den utökade rätten till offentligt biträde endast ska gälla om utlänningen befinner sig i Sverige är förenligt med rådets direktiv 2005/85/EG, asylprocedurdirektivet, eftersom det enligt artikel 3 endast gäller asylansökningar som görs på medlemsstaternas territorier (prop. 2009/10:31 s. 194).

I sammanhanget finns också anledning att nämna 4 kap. 6 § i den äldre utlänningslagen (1989:529). I dess 4 kap. 6 § angavs att om en ansökan om uppehållstillstånd avslås eller ett uppehållstillstånd återkallas medan utlänningen befinner sig i Sverige ska samtidigt beslut meddelas om avvisning eller utvisning, om inte synnerliga skäl talar mot detta. I förarbetena angavs att ett sådant synnerligt skäl kan vara det fall då det är ställt utom varje tvivel att utlänningen självmant kommer att lämna landet (prop. 1988/89:86 s. 164).

Enligt Lagrådets mening kan inte det förhållandet att utlänningen har rest ut ur landet, om än inte varaktigt, rymmas under det i paragrafen angivna uttrycket "befinner sig i Sverige".

Tredje stycket

Enligt förslaget ska det inte vara ett hinder för uppehållstillstånd enligt denna paragraf att den sökandes identitet är oklar och att han eller hon inte kan göra sin uppgivna identitet sannolik. Enligt författningskommentaren innebär "inte kan" att sökanden ska ha försökt göra sin identitet sannolik, men kraven ska dock "inte ställas för högt".

I utkastet till lagrådsremiss föreslogs inte någon motsvarande regel. I utkastets allmänna motivering, avsnitt 5.1 under Övrigt, anges emellertid att det är tillräckligt att den enskilde gjort sin identitet sannolik för att uppehållstillstånd ska beviljas och att det finns situationer där sådant tillstånd kan beviljas trots att identiteten inte har gjorts sannolik; ett högre beviskrav borde inte tillämpas för dem som kunde komma i fråga för uppehållstillstånd enligt det aktuella förslaget.

Detta mötte gensaga från bland andra Förvaltningsrätten i Stockholm och Polismyndigheten samt från Migrationsverket. Verket anförde att enligt praxis från Migrationsöverdomstolen den sökande ska ha styrkt sin identitet i ärenden om uppehållstillstånd som inte har sin grund i ett skyddsbehov; för att det lägre beviskravet "sannolikt" ska gälla borde det framgå vilken avvägning som gjorts i förhållande till statens intresse av att veta vilka personer som fått tillstånd att vistas i landet. Enligt verkets mening skulle det sent i asylprocessen – efter ett avslagsbeslut – finnas små möjligheter att bevisa identiteten och därmed skulle det också saknas förutsättningar för att bevilja uppehållstillstånd i en övervägande del av de ärenden som omfattas av lagförslaget. Ett annat beviskrav skulle kräva reglering i lag.

Det nu föreslagna tredje stycket innebär en sådan reglering. Förslaget har inte varit föremål för något remissförfarande bortsett från att det under föredragningen framkommit att Migrationsverket – ensamt – beretts tillfälle att lägga synpunkter på förslaget, men om verket anfört något och i så fall vad framgår inte av remissen. Detta innefattar inte någon godtagbar beredning av frågan.

Femte stycket

Enligt paragrafens femte stycke får om det finns särskilda skäl uppehållstillstånd beviljas även vid studier på deltid.

I författningskommentaren till bestämmelsen anges följande.

Bestämmelsen har utformats med 16 a § fjärde stycket som förebild. Av förarbetena till den bestämmelsen framgår att särskilda skäl t.ex. kan vara när någon som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är förhindrad att studera på heltid eller att någon endast behöver komplettera en utländsk utbildning och sådan komplettering inte kan ske på ett sätt som motsvarar heltidsstudier (prop. 2016/17:133 s. 84). Ett annat exempel på när det kan finnas särskilda skäl är när utlänningen är förhindrad att studera på heltid på grund av arbete. För att särskilda skäl ska finnas i dessa fall krävs att det inte är fråga om en subventionerad anställning, att lönen och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen och att arbetsgivaren har underrättat Skatteverket om anställningen (jfr 7 kap. 1 b § utlänningsförordningen [2006:97]).

Som anges i författningskommentaren förekommer motsvarande bestämmelse i 16 a § fjärde stycket. Likalydande bestämmelser finns även i 16 d § tredje stycket och 16 g § femte stycket. I författningskommentarerna till dessa tre bestämmelser nämns inte arbete som ett exempel på särskilda skäl. Enligt vad som upplysts vid föredragningen är inte heller avsikten att arbete ska kunna utgöra särskilda skäl vid tillämpningen av dessa bestämmelser. Någon motivering till varför denna skillnad ska göras lämnas inte i remissen.

Enligt Lagrådets mening är det olyckligt att helt identiska bestämmelser på detta sätt genom uttalanden i författnings-

kommentaren avses få olika tillämpningsområden. Till detta kommer att det i en reglering som syftar till att unga utläningar ska motiveras att studera möjligen inte ter sig helt självklart för de tillämpande myndigheterna att arbete ska kunna utgöra särskilda skäl för att frånga kravet på heltidsstudier.

Om arbete ska godtas som skäl för deltidstudier i de fall som avses i 16 f § men inte i övriga situationer, bör enligt Lagrådets mening femte stycket i paragrafen lämpligen få följande lydelse.

Om utläningen är förhindrad att studera på heltid på grund av arbete eller om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även vid studier på deltid.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

I punkt 2 anges att en ansökan om uppehållstillstånd enligt 16 f § ska ha kommit in till Migrationsverket senast den 30 september 2018. Enligt punkt 3 får en sådan ansökan göras endast en gång. Dessa materiella regler om tillämpningen av 16 f § bör föras in i paragrafens text och inte endast framgå av övergångsbestämmelserna.

Förslaget till lag om ändring i lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Förslaget upptar i stor utsträckning paragrafer med samma innehåll som paragrafer i förslaget till lag om ändring i lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Lagrådet hänvisar i tillämpliga delar till vad som anförts om dessa.